

Obsah

Předmluva	V
O autorovi	VII
Seznam použitých zkratk	XVII
I. Obecná část	1
1. Pojem vnějších vztahů EU	3
1.1 Vnější vztahy a alternativní pojmy	3
1.2 Obsah pojmu	3
2. Právní úprava	5
2.1 Druhy pramenů práva vnějších vztahů EU	5
2.2 Systematika vnějšího práva EU	5
3. Cíle vnějších vztahů EU	7
4. Základní institucionální aspekty vnějších vztahů	9
4.1 Úloha základních orgánů EU ve vnějších vztazích	9
4.2 Vysoký představitel pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku	10
4.3 Evropská služba pro vnější činnost	11
5. Základní zásady práva vnějších vztahů EU	13
5.1.1 Dodržování mezinárodního práva veřejného	13
5.1.2 Soudržnost vnějších činností EU	13
5.1.3 Princip loajality a solidarity	14
5.1.4 Preference vícestranných řešení	14
6. Právní subjektivita EU	15
6.1 Právní subjektivita EU podle mezinárodního práva	15
6.1.1 Podmínky právní subjektivity mezinárodní organizace obecně podle mezinárodního práva ...	15
6.1.2 Splnění mezinárodněprávních podmínek právní subjektivity ze strany EU	18
6.2 Právní subjektivita EU podle práva EU	20
6.3 Právní subjektivita ESAE	20
7. Vnější pravomoci EU	21
7.1 Svěření pravomocí	21
7.2 Třídění vnějších pravomocí	21
7.3 Explicitní, implicitní a subsidiární pravomoci	22
7.3.1 Explicitní pravomoci	22

	7.3.2	Implicitní pravomoci	22
	7.3.3	Subsidiární pravomoci	25
7.4		Výlučné v. sdílené v. koordinační pravomoci	26
7.5		Obsahové třídění vnějších pravomocí	27
	7.5.1	Diplomacie	28
	7.5.2	Legace	28
	7.5.3	Jednostranná opatření	30
	7.5.4	Výsady a imunity	31
8.		Vnější smlouvy	35
8.1		Mezinárodněprávní východiska vnějších smluv	35
8.2		Označení vnějších smluv	36
8.3		Právní povaha vnějších smluv	36
	8.3.1	Mezinárodněprávní povaha vnějších smluv	36
	8.3.2	Unijní povaha vnějších smluv	36
	8.3.3	Forma vnějších smluv	40
8.4		Typologie vnějších smluv	41
8.5		Pravomoc k uzavírání vnějších smluv	42
	8.5.1	Existence speciálního právního základu v primárním právu	43
	8.5.2	Nezbytnost k dosažení cílů Smluv	44
	8.5.3	Delegace pravomocí v právně závazném aktu EU ..	44
	8.5.4	Ovlivnění společných pravidel	46
8.6		Výlučná pravomoc k uzavírání vnějších smluv	46
	8.6.1	Vnější smlouvy v oblasti obecné výlučné pravomoci EU	47
	8.6.2	Vnější smlouvy uzavřené na základě legislativního aktu	49
	8.6.3	Uzavírání vnější smlouvy nutné k výkonu intraunijní pravomoci	49
	8.6.4	Vnější smlouvy ovlivňující společná pravidla	49
8.7		Procesní pravidla	50
	8.7.1	Přijímání mezinárodních smluv podle mezinárodního práva	50
	8.7.2	Přijímání vnějších smluv EU obecně	50
	8.7.3	Zvláštní postupy uzavírání vnějších smluv	53
	8.7.4	Vnější smlouvy a české právo	60
8.8		Uplatňování vnějších smluv	64
	8.8.1	Zásady uplatňování	64
	8.8.2	Prozatímní uplatňování	64
	8.8.3	Pozastavení uplatňování	66
	8.8.4	Ukončení platnosti vnější smlouvy	67
8.9		Účinky vnějších smluv uzavřených při porušení práva EU ...	67
	8.9.1	Účinky v mezinárodním právu	68
	8.9.2	Účinky v právu EU	69

9. Odpovědnost EU ve vnějších vztazích	71
9.1 Odpovědnost EU ve vnějších vztazích podle práva mezinárodního	71
9.1.1 Aktivní legitimace	71
9.1.2 Pasivní legitimace	72
9.1.3 Mezinárodní soudní instance mezinárodních organizací	73
9.2 Odpovědnost EU ve vnějších vztazích podle práva EU	74
9.3 Odpovědnost EU a členských států ze smíšených smluv ...	74
9.3.1 Odpovědnost ze smíšených smluv bez výslovného rozdělení pravomocí	75
9.3.2 Odpovědnost ze smíšených smluv s výslovným rozdělením pravomocí	76
9.3.3 Odpovědnost EU z porušení Dohod WTO	77
10. Vztah mezinárodních smluv členských států k právu EU	79
10.1 Dřívější smlouvy členských států	79
10.1.1 Pojem dřívější smlouvy	80
10.1.2 Dřívější smlouvy a vztah k nečlenským stranám ..	80
10.1.3 Dřívější multilaterální smlouvy a vztah k členským státům	82
10.2 Pozdější smlouvy členských států	83
11. EU a mezinárodní organizace	85
11.1 Pojem mezinárodní organizace	85
11.2 Rozsah vnějších pravomocí EU ve vztahu k mezinárodním organizacím	86
11.2.1 Spolupráce EU s jinými mezinárodními organizacemi	86
11.3 EU a mezinárodní organizace	88
11.3.1 Členství EU v mezinárodních organizacích	88
11.3.2 Ostatní formy účasti EU na mezinárodních organizacích	92
11.3.3 Koordinace aktivit členských států	93
12. Dohled Soudu nad výkonem vnějších pravomocí	95
12.1 Příslušnost ESD k přezkumu vnějších aktů EU	95
12.2 Předběžné posouzení slučitelnosti návrhu vnější smlouvy s právem EU	95
12.2.1 Povaha a cíl řízení o posudku	96
12.2.2 Základní prvky řízení	96
12.2.3 Povaha a účinky posudku	99
12.2.4 Neúčinnost řízení o posudku	99
12.2.5 Předběžné posouzení slučitelnosti vnějších smluv podle SESAE	101

12.3	Soudní přezkum evropskoprávní platnosti vnějších aktů . . .	101
12.3.1	Věcná působnost přezkumu: akty EU mimo SZBP	102
12.3.2	Důvody protiprávnosti	103
12.3.3	Účinky zjištění neplatnosti vnějšího aktu	105
12.3.4	Následný přezkum dohod jednotlivců v ESAE . . .	106
12.4	Výklad platných vnějších smluv	106
12.5	Příslušnost ESD k přezkumu SZBP	107
13.	Lidská práva ve vnějších vztazích EU	109
13.1	Vnější lidskoprávní pravomoc EU	110
13.1.1	Vnější aspekty přijímání lidskoprávních pravidel . . .	110
13.1.2	Vnější akcesorické lidskoprávní aspekty politik EU . .	111
13.2	Nástroje prosazování lidských práv ve vnějších vztazích EU	112
II.	Zvláštní část: Vnější politiky EU	115
14.	Typologie vnějších politik EU	117
14.1	Čistě vnější politiky v. vnější aspekty tematických politik . . .	117
14.2	Politiky geografické v. tematické – sektorové	117
15.	Financování vnějších politik EU	119
16.	Společná obchodní politika	121
16.1	Charakteristika, význam a cíle společné obchodní politiky	121
16.2	Zásady společné obchodní politiky	122
16.2.1	Vylučnost vnější obchodní pravomoci EU	122
16.2.2	Zásada soudržnosti	125
16.2.3	Zásada asimilace	125
16.2.4	Zásada unijní preference	126
16.3	Nástroje společné obchodní politiky	126
16.3.1	Působnost čl. 207 SFEU	127
16.3.2	Typologie nástrojů SOP	128
16.3.3	Vnější obchodně ochranná politika	129
16.4	Obchod zbožím	129
16.4.1	Pojem zboží	130
16.4.2	Cla	131
16.4.3	Kvantitativní omezení	139
16.4.4	Exportní režim – jednostranné vývozní ofenzivní nástroje	141
16.4.5	Obchodní dohody EU	143
16.4.6	Opatření proti překážkám obchodu	148
16.4.7	Opatření proti pirátskému zboží	150

16.4.8	Antidumpingová a antisubvenční opatření	150
16.4.9	Hospodářské sankce EU	168
16.5	Obchod službami	173
16.6	Další související oblasti obchodu	174
17.	Rozvojová spolupráce	175
17.1	Cíle	175
17.2	Zásady rozvojové spolupráce EU	176
17.2.1	Zásady rozvojové spolupráce pro vztah mezi EU a členskými státy	176
17.2.2	Zásady rozvojové spolupráce ve vztahu mezi poskytovateli a příjemci	177
17.3	Formy rozvojové spolupráce EU, členských států a mezinárodních organizací	177
17.3.1	Samostatné akce EU	178
17.3.2	Spolupráce členských států a EU v oblasti rozvojové spolupráce	178
17.3.3	Spolupráce EU, členských států EU a třetích zemí a příslušných mezinárodních organizací	178
17.4	Instituce rozvojové spolupráce EU	179
17.5	Financování rozvojové spolupráce	180
17.6	Proces konkrétní rozvojové spolupráce	180
17.7	Africko-karibsko-tichomořská oblast (ACP)	181
17.7.1	Historie vztahů	181
17.7.2	Úmluva z Cotonou	183
18.	Humanitární pomoc	187
19.	Hospodářská, finanční a technická spolupráce se třetími zeměmi	189
20.	Evropská politika sousedství	191
20.1	Východní partnerství	191
20.2	Rusko	192
20.3	Jižní partnerství	193
21.	Přidružení	195
21.1	Mezinárodněprávní základy přidružení EU	195
21.2	Pojem a druhy přidružení k EU	196
21.3	Přidružení podle čl. 217 SFEU	197
21.3.1	Povaha a význam přidružení podle čl. 217 SFEU	197
21.3.2	Typologie dohod o přidružení podle čl. 217 SFEU	199
21.3.3	Postup při uzavírání asociačních dohod	200
21.4	Evropský hospodářský prostor	200
21.4.1	Vývoj	200

21.4.2	Cíl EHP	200
21.4.3	Základní ustanovení	201
21.4.4	Institucionální autonomie EFTA a EU	202
21.4.5	Rozhodovací řízení	203
21.5	Přidružení zámořských zemí a území	204
22.	Rozšiřování	207
22.1	Podmínky přistoupení	207
22.1.1	Podmínky na straně kandidátské země	207
22.1.2	Podmínky na straně EU	209
22.2	Proces přistoupení	209
22.2.1	Další komponenty procesu přistoupení	210
22.3	Revize dohody o přistoupení	212
22.4	Kandidáti dalších rozšíření EU	212
22.4.1	Turecko	212
22.4.2	Západní Balkán	213
22.4.3	Island	213
23.	Společná zahraniční a bezpečnostní politika	215
23.1	Historie: Od Evropské politické spolupráce až k SZBP	215
23.2	Cíle SZBP	217
23.3	Věcná působnost – pravomoci EU v SZBP	217
23.3.1	Obecně	217
23.3.2	Posílená spolupráce	218
23.4	Orgány SZBP	219
23.4.1	Obecné orgány EU a SZBP	219
23.4.2	Speciální orgány SZBP	219
23.5	Fungování SZBP	220
23.5.1	Loajalita v SZBP	220
23.5.2	Solidarita v SZBP	221
23.6	Sekundární právní akty SZBP	221
23.6.1	Druhy sekundárních právních aktů	221
23.6.2	Procesní autonomie sekundárních aktů SZBP	224
23.6.3	Úloha orgánů EU při přijímání sekundárních aktů SZBP	225
23.7	Vnější smlouvy SZBP	226
23.8	Systematická spolupráce členských států při provádění SZBP	226
23.9	SZBP a členské státy	226
23.9.1	Povinnosti členských států v rámci SZBP	226
23.9.2	Práva členských států v rámci SZBP	227
23.10	Financování SZBP	227
23.11	Společná (evropská) bezpečnostní a obranná politika	228
23.11.1	Zvláštní vojensko-obranné instituce EU	229
23.11.2	Vojenské aspekty SBOP	230
23.11.3	Civilní aspekty SBOP	230

24. Neprivilegované vztahy	231
24.1 USA a Kanada	231
24.2 Latinská Amerika	232
24.3 Asie	233
24.4 Střední východ	234
Prameny	235
Věcný rejstřík	243